

Pro Fakultu výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně
akad. rok. 2010/2011

OPONENTSKÝ POSUDEK K DIPLOMOVÉ PRÁCI *JELENÍ* MARKÉTY KUBAČÁKOVÉ
Jiří Kovanda

Práce Markéty Kubačákové – kresby, objekty, instalace, texty – nejsou jednoznačné. Jako bychom si nebyli jisti, kam nás vlastně vedou. Jako by nebylo hned zřejmé, co především máme v první řadě vnímat. A jak. Jsou rozkročené několika směry, s četnými výrůstky a výčnělky podobné měňavce. Ta by ostatně mohla být jedním z Markétiných oblíbených tvarochodů. Toto však není výtka, ba právě naopak.

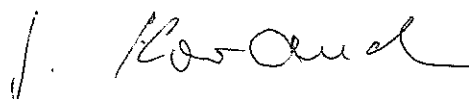
Myslím, že je přínosné, když si divák může vybrat svoji cestu. Texty jsou napoprvé mile pohádkovité a něžně poetické, avšak záhy si uvědomíme, že jsou zároveň nepříjemné, občas i nechutné. Jsou to jakési jednoduché příběhy, které však nakonec spíše připomínají popisy situací – jakoby ze starého Brehmova Života zvířat. Akvarelové kresby mají často jemnou lyrickou barevnost, jsou „poloabstraktní“, organické – a to jak svým vzhledem, tak i způsobem vytváření. Obraz při svém vzniku spíše postupně živelně narůstá, než aby měl od počátku v představách předem danou formu, kterou je třeba poté naplnit. A opět jsou „hezké“ i „nehezké“ v jednu a tutéž chvíli. Voňavé květy jsou jak slizké olihně, chomáč hebkého peří ukrývá hladový jícen. Zvenku bizarní slaměný klobouk, zevnitř chlupatá kloaka plná vzpomínek. Maškarní rej pohádkového planktonu se všemi úkony, které se obvykle odehrávají za zavřenými dveřmi. Vší, uši, pestíky, jurty, rozinky, hedvábné kokony, jehlice, skuliny, acháty a plynojemy... Nejzdařilejší se mi zdají ty kresby, kde se důsledně a v jakési rovnováze stýkají tvary reálné i fantaskní, figurální i abstraktní.

Namalováním obrázku či napsáním textu však ještě nic nekončí. To hlavní teprve začíná. Markéta má potřebu s těmito již hotovými artefakty dále pracovat. Jako s materiálem. A rozvést možnosti jejich působení, životodárně znejasnit to, co by se již mohlo zdát jasné. Jakoby teprve v těchto vrstvách, které se překrývají a občas si i odporují, nalézala uspokojivé vyjádření. Kresby i texty se stávají „stavebními“ prvky instalací, které vznikají vždy pro konkrétní prostor a v souladu s ním využívají možností, které skýtá. Kresby jsou například instalovány na jakési primitivní polici ve výkladní skříni. Výška police je odvozena od tělesné výšky autorky, takže kresby mohou z ulice vidět pouze ti, kdo jsou větší než ona. Instalace tohoto typu jsou zhotoveny jednoduchým, laciným, „kutilským“ způsobem, který

může zdůrazňovat osobní, skoro intimní přístup autorčiny výpovědi. Myslím si však, že by preciznější a malířsky a kreslířsky „dotaženější“ provedení některých obrazů i v těchto případech přispělo k přesvědčivějšímu vyznění autorčiných záměrů.

Nicméně finální výstupy v podobě mnohvrstevnatých instalací přinášejí osobitý a „neokoukaný“ výraz, „poetickou“ výpověď, v níž můžeme číst a pohybovat se různými směry, objevovat, vybírat si a kombinovat různé „orgány“ tohoto podivného organismu.

Práci rozhodně doporučuji k přijetí, navrhuji známku B.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Kovanda', written in a cursive style.

Jiří Kovanda